

Afbraakpremie

Participate in your future, tettert het motto door alle media. Een deel van Den Haag verdiende goed aan de gelden die het andere deel van de hofstad moest bijdragen. De virtuele baas van alle Europeanen vindt dat we wat moeten doen: participeren. Kennelijk hebben we te weinig deelneming betuigd en was het nodig om ons moed in te spreken. Is er nog wel een toekomst onder de blauwe vlag met gele sterren?

In de afgelopen jaren hebben we twee vreemde verschijnselen gezien: er kwamen landen bij Europa waarbij je nauwelijks nog de *beleving Europa* had, en er gingen containers vol productiekennis en -methoden naar landen buiten Europa. Blijf over een hal van het congresgebouw waarin het Holland Paviljoen moest blinken van nieuwe nijverheid. Dat is te bezien. Het ene na het andere land in onze contreien roept dat men in nieuwe kennis moet investeren. Zelfs de mijnwerkers van Limburg, een provincie die door zijn excentrische ligging en glimlachende lobby meestal de dans omzeilt, lazen vetgedrukt in de krant dat de Limbo's voortaan in kennis gaan. Lezerscommentaren in de krant logen er niet om: hoe kun je nou van uitgerangeerde productiemedewerkers verwachten dat ze op innovatieve wijze kunde in kennis transformeren? Het lijkt er alleszins op dat we op het verkeerde paard hebben gewed en op een verlies uitkomen.

Terugkijkend op de vorige eeuw constateren we dat eerst de laaggeschoolde arbeid naar andere continenten verdween. Toen passeerde de middleware onze grenzen. Vervolgens gingen de kennisintensieve diensten naar landen waar ze even slim maar minder eisend zijn en uiteindelijk gaat nu ook de feitelijke kennis naar landen, waar ze tegen een lager loon ons graag voorbij willen streven. Het proces gaat merkbaar snel. In het bruingoed trof je nauwelijks meer *made in europe* aan, maar ook het witgoed komt voor minstens de helft uit Verweggistan. Om versneld het laatste genadestootje te geven, is het beloningsstelsel van leidinggevend en aangepast. Managers worden heden ten dage afgerekend op het percentage productie of diensten dat ze succesvol hebben afgebroken. Hoe efficiënter het hele proces is ingepakt en succesvol kan worden uitgepakt, hoe hoger de bonus. Alles loopt op gecertificeerde rolletjes. In alle stilte is er een ITIL op verhuizen van productie en dienstverlening ontstaan. Als alles straks ingepakt en weg is, gaan we de *i* oppoetsen: innovatie van informatie en integratie. *Europa Utopia*. We gaan slim leren melken en leveren genetisch maatwerk voor regionale culturen: bruine koeien voor het zuiden, zwartbonte voor het noorden, lapjeskoeien voor het oosten. De albino's krijgen een plekje in Artis en Blijdorp.

Wat ook verandert, is de manier waarop we kennisdeling or-

ganiseren. In de angst dat de tijd sneller gaat dan je geheugen kan onthouden, organiseert de een na de ander nu een Engelstalig congres. Als scrabble worden *buzz words* tegen elkaar gelegd. Vijf dit jaar met de kreet *mobility*, een paar met *user experience*. Nog enkele met *ubiquitous*. De volgende herhaalt het toverwoord *ambience*. De wetenschap heeft moeite om de snelle maatschappij bij te houden. Kon men de veranderingen eerst ontkennen en daarna ontlopen door de kop in het zand te steken, tegenwoordig moet men wel iets doen want anders is de *funding* voor volgend jaar vervallen. Wetenschappers zoeken nu naarstig naar wegingsfactoren en afrekencriteria. Het aantal begeleide studenten en in elkaar gewrochte publicaties zijn goede turfpunten. Een slimme prof verdiept zich in de stof. Laat studenten in grotere groepen werken, en je scoort al gelijk *n maal student*. Zorg ervoor dat je elke publicatie kunt becommentariëren en van je eigen vorige publicaties kunt voorzien. Dan staat je naam er als medeauteur op en je wordt erin geciteerd. Op die manier scoor je gelijk al hoger in de *citation rating*. Het mes snijdt dan aan twee kanten. Roep vervolgens dat je onderzoeksrapport in onbegrijpelijke wetenschappelijke taal is geschreven, en je bent genomineerd

Managers worden afgerekend op het percentage productie of diensten dat ze succesvol hebben afgebroken.

voor een vertaalsubsidie. Een nieuw fenomeen is het zoeken en vermelden van de buzz words. Na jarenlang ongebreideld technologie te hebben gemaakt, en toen maandenlang het hebben laten testen door je eigen inteelt in het *usability lab* is nu het signaal doorgekomen dat de gebruikers je technie-snuffjes niet wensen. Oplossing daarvoor is het buzz word *feasibility-onderzoek*. Nog steeds vaag gedoe, want de conclusies daarvan zijn net zo heikel als de dokter die onderzoekt, diagnose stelt, behandeling adviseert, behandeling uitvoert, na-controle doet en het proces evalueert. Onderzoekers zijn schatjes. Geef ze een ei en een warmtelamp, en ze wachten vol geduld tot de schaal breekt om vervolgens verheugd te constateren dat weliswaar is aangetoond dat het ei eerder was dan de kip, maar dat nog niet is onderzocht waar dat ei vandaan kwam. Zelfs Kerstmis is niet meer heilig: er waren wel wijzen uit het oosten maar hebben die wetenschappelijk bewezen dat Maria onbevlekt was? Nog een jaartje, en de nieuwjaarstoespraak wordt random gegenereerd en u uit China toegespannd. ■

Jacob van Kokswijk is parttime ICT-consultant bij Capgemini, veelgevraagd spreker bij congressen, lid van de stuurgroep Next Generation Networks initiative van de EU. (tm@kokswijk.nl, www.kokswijk.nl)